

Europese
Commissie

STAAT VAN DE UNIE

TOESPRAAK 2022

DOOR URSULA VON DER LEYEN

Voorzitter van de Europese Commissie

#SOTEU

STAAT
VAN DE
UNIE
2022

EEN UNIE DIE SAMEN STERK STAAT

INLEIDING

Geachte voorzitter,
Geachte leden van het Europees Parlement,
Beste mede-Europeanen,

Nooit eerder werd in dit Parlement over de staat van onze Unie gedebatteerd terwijl er op Europese bodem een oorlog woedde.

Allemaal herinneren we ons die noodlottige ochtend eind februari.

In heel onze Unie waren mensen ontsteld door wat ze die ochtend zagen. Geschokt door het meedogenloze gezicht van het kwaad dat weer de kop opstak. Opgeschrikt door het geluid van sirenes en de pure wreedheid van de oorlog.

Maar sinds dat moment heeft een heel continent solidariteit betoond.

Bij de grensovergangen waar vluchtelingen werden opgevangen. In onze straten, met talrijke Oekraïense vlaggen. In scholen, waar Oekraïense kinderen nieuwe vrienden maakten.

Sinds dat moment hebben Europeanen niet weggekeken en ook niet gearzeld.

Ze vonden de moed om het juiste te doen.

En vanaf dat eerste moment heeft onze Unie als één geheel vastberaden gehandeld.

Vijftien jaar geleden, tijdens de financiële crisis, kostte het ons jaren om duurzame oplossingen te vinden.

Tien jaar later, toen een wereldwijde pandemie toesloeg, kostte het ons slechts weken.

Maar zodra Russische troepen dit jaar de grens met Oekraïne overstaken, was onze respons eensgezind, vastberaden en onmiddellijk.

En daar mogen we trots op zijn.

We hebben de innerlijke kracht van Europa weer naar boven gehaald.

En we zullen al deze kracht nodig hebben. De komende maanden worden niet gemakkelijk. Niet voor gezinnen, die soms moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen, en ook niet voor bedrijven, die moeilijke keuzes voor de toekomst moeten maken.

Laat er geen misverstand over bestaan: er staat veel op het spel. Niet alleen voor Oekraïne – maar voor heel Europa en de hele wereld.

En we zullen op de proef worden gesteld. Door degenen die willen profiteren van elke vorm van verdeeldheid tussen ons.

Dit is niet alleen een oorlog van Rusland tegen Oekraïne.

Dit is een oorlog tegen onze energievoorziening, tegen onze economie, tegen onze waarden en tegen onze toekomst.

Autocratie staat hier tegenover democratie.

Ik ben er echter van overtuigd dat dankzij moed en solidariteit Poetin zal falen en Europa de overhand zal krijgen.

DE MOED OM AAN DE ZIJDE VAN ONZE HELDEN TE STAAN

Geachte leden van het Parlement,

Vandaag heeft moed een naam, en die naam is Oekraïne.

Moed heeft een gezicht, het gezicht van de Oekraïense mannen en vrouwen die zich verzetten tegen de Russische agressie.

Ik herinner me een moment tijdens de eerste weken van de invasie. De first lady van Oekraïne, Olena Zelenska, organiseerde een herdenking voor ouders van Oekraïense kinderen die om het leven kwamen door toedoen van de invasiemacht.

Honderden gezinnen voor wie de oorlog nooit zal eindigen, en voor wie het leven nooit meer hetzelfde zal zijn.

De first lady stond aan het hoofd van een stille menigte gebroken moeders en vaders en hing belletjes in de bomen, één voor elk gesneuveld kind.

En nu blijven die bellen voor altijd rinkelen in de wind, en de onschuldige slachtoffers blijven voor altijd in onze gedachten.

En ze is hier vandaag bij ons!

Lieve Olena, het vroeg enorm veel moed om Poetins wreedheid te weerstaan.

Maar jij hebt die moed gevonden.

En een natie van helden is opgestaan!

Vandaag staat Oekraïne sterk, omdat in heel het land van straat tot straat, van huis tot huis wordt gevochten.

Oekraïne staat sterk omdat mensen zoals uw man, president Zelensky – samen met u en uw kinderen, lieve first lady – in Kyiv zijn gebleven, om het verzet te leiden.

Je hebt het hele land *moed* gegeven. En we hebben de afgelopen dagen gezien hoe de moed van de Oekraïners resultaten oplevert.

**Je hebt een *stem* gegeven aan mensen op het wereldtoneel.
En je hebt ons allemaal *hoop* gegeven.**

Vandaag willen we jou en alle Oekraïeners daarvoor bedanken.

Ik wil eer bewijzen aan een land van Europese helden. *Slava Ukraini!*

De Europese solidariteit met Oekraïne zal niet verslappen.

Vanaf dag één staat Europa aan de kant van Oekraïne. Met wapens. Met geld. Met open armen voor vluchtelingen. En met de zwaarste sancties ooit.

De Russische financiële sector ligt lam. We hebben driekwart van de Russische banksector afgesneden van de internationale markten.

Bijna duizend internationale ondernemingen hebben het land verlaten.

Er worden 75% minder auto's geproduceerd dan vorig jaar. Aeroflot houdt toestellen aan de grond omdat er geen reserveonderdelen meer zijn. Het Russische leger haalt chips uit vaatwassers en koelkasten om zijn militaire uitrusting te herstellen, omdat er geen halfgeleiders meer zijn. De Russische economie ligt in puin.

Het is het Kremlin dat deze instorting van de Russische economie heeft veroorzaakt.

Dit is de prijs voor Poetins spoor van dood en vernietiging.

En ik wil heel duidelijk zijn: de sancties gaan niet verdwijnen.

Het is nu tijd voor vastberadenheid, niet voor appeasement.

Dat geldt ook voor onze financiële steun aan Oekraïne.

Team Europa heeft al meer dan 19 miljard euro aan financiële bijstand verstrekt.

Onze militaire steun is daar nog niet in meegerekend.

En we kijken ook naar de toekomst.

Voor de wederopbouw van Oekraïne zijn aanzienlijke middelen nodig. Zo zijn meer dan 70 scholen bij Russische aanvallen beschadigd of vernield.

Een half miljoen Oekraïense kinderen zijn hun schooljaar begonnen in de Europese Unie. Maar veel anderen in Oekraïne hebben gewoon geen klaslokaal meer waar ze terecht kunnen.

Dus vandaag kondig ik aan dat we in samenwerking met de first lady de heropbouw van beschadigde Oekraïense scholen zullen ondersteunen. Daarom stellen we 100 miljoen euro beschikbaar. Omdat de toekomst van Oekraïne begint in de scholen.

We zullen niet alleen financiële steun bieden, maar Oekraïne ook in staat stellen om zijn mogelijkheden optimaal te benutten.

Oekraïne is al een opkomende technologische hub en de thuisbasis van veel innovatieve jonge bedrijven.

Ik wil dus dat we onze eengemaakte markt ten volle inzetten om de groei te versnellen en kansen te creëren.

In maart zijn we erin geslaagd Oekraïne aan te sluiten op ons elektriciteitsnet. Eigenlijk zouden we daar pas in 2024 toe overgaan. Maar we speelden het klaar in twee weken. En vandaag exporteert Oekraïne elektriciteit naar ons. Ik wil deze handel, die voor beide partijen voordelig is, nog fors uitbreiden.

De invoerrechten op Oekraïense uitvoer naar de EU hebben we al opgeschort.

We zullen Oekraïne opnemen in onze Europese ruimte met gratis roaming.

Onze solidariteitscorridors zijn een groot succes.

En in het verlengde van al deze initiatieven gaat de Commissie met Oekraïne samenwerken om te zorgen voor een naadloze toegang tot de interne markt.

Onze interne markt is een van Europa's grootste succesverhalen. Het is de hoogste tijd om onze Oekraïense vrienden hierin te laten delen.

Daarom ga ik vandaag naar Kyiv, om dit in detail met president Zelensky te bespreken.

Geachte leden van het Parlement,

Eén les uit deze oorlog is dat we hadden moeten luisteren naar degenen die Poetin kennen.

Naar Anna Politkovskaja en naar alle andere Russische journalisten die misdaden aan het licht brachten en dat met hun leven moesten bekopen.

Naar onze vrienden in Oekraïne, Moldavië, Georgië en de oppositie in Belarus.

We hadden moeten luisteren naar de stemmen die opgingen binnen onze Unie – in Polen, de Baltische staten en in heel Midden- en Oost-Europa.

Jarenlang hebben zij ons voorgehouden dat Poetin niet zou stoppen.

En zij voegden de daad bij het woord.

Onze Baltische vrienden hebben hard gewerkt om een einde te maken aan hun afhankelijkheid van Rusland. Zij hebben geïnvesteerd in hernieuwbare energie, terminals voor vloeibaar aardgas en interconnectoren.

Dat kost veel geld. Maar wie van Russische fossiele brandstoffen afhankelijk is, betaalt een nog veel hogere prijs.

We moeten in heel Europa een einde maken aan deze afhankelijkheid.

Daarom hebben we samen voor gemeenschappelijke opslag gekozen. Op dit moment benutten we 84 % van onze capaciteit: meer dan ons streefcijfer.

Daarmee zijn we er helaas nog niet.

We verruilen Rusland momenteel voor meerdere betrouwbare leveranciers, zoals de VS, Noorwegen en Algerije.

Vorig jaar kwam nog 40% van alle gas dat wij importeerden via pijpleidingen uit Rusland. Inmiddels gaat het om 9%.

Maar Rusland blijft onze energiemarkt actief manipuleren. Men fakkelt het gas nog liever af dan het te leveren. Deze markt werkt niet meer.

Bovendien weegt de klimaatcrisis zwaar op onze rekeningen. Door de hittegolven is de vraag naar elektriciteit sterk toegenomen. Door de droogte zijn waterkracht- en kerncentrales stilgevallen.

En daardoor is gas nu meer dan tien keer zo duur als vóór de pandemie.

Miljoenen bezorgde bedrijven en huishoudens beginnen zich af te vragen hoe zij het financieel moeten bolwerken.

Maar de Europese bevolking biedt ook moedig het hoofd aan de problemen.

Zo hebben de werknemers in keramiekfabrieken in midden-Italië besloten nog vroeger te beginnen, omdat de energieprijzen lager zijn.

Stelt u zich de ouders onder hen voor, die 's ochtends vroeg – wanneer hun kinderen nog slapen – op weg moeten, vanwege een oorlog waar zij niet voor hebben gekozen.

Dit is maar één voorbeeld van de talloze manieren waarop Europeanen zich aanpassen aan de nieuwe werkelijkheid.

Ik wil dat de Unie een voorbeeld neemt aan haar bevolking. Door de vraag tijdens de piekuren te beperken, doen we langer met onze voorraden en zullen de prijzen zakken.

Daarom stellen we maatregelen voor waarmee lidstaten hun algehele elektriciteitsverbruik kunnen drukken.

Maar er is ook gerichtere steun nodig.

Voor specifieke beroepsgroepen, zoals glasblazers, die hun ovens hebben moeten uitzetten. En voor alleenstaande ouders die zich schrap zetten voor de ene na de andere rekening.

Miljoenen Europeanen hebben steun nodig.

De EU-lidstaten hebben al miljarden euro's geïnvesteerd om kwetsbare huishoudens te hulp te komen.

Maar het is duidelijk dat dit niet genoeg zal zijn.

Daarom stellen we voor om een bovengrens te bepalen voor de inkomsten van bedrijven die tegen geringe kosten elektriciteit produceren.

Deze bedrijven hebben totaal onvoorziene inkomsten, die hun stoutste dromen te boven gaan.

In onze sociale markteconomie geldt winst maken als een goede zaak.

Maar in deze tijden is het verkeerd om buitengewone recordwinsten te boeken – dankzij de oorlog en ten koste van de consument.

In deze tijden moet winst worden gedeeld en ten goede komen aan degenen die het het hardst nodig hebben.

Dankzij ons voorstel zal er meer dan 140 miljard euro beschikbaar komen om de klap onmiddellijk op te vangen.

En omdat we met een fossielebrandstofcrisis kampen, heeft ook de fossielebrandstofsector een speciale verantwoordelijkheid.

De grote olie-, gas- en steenkoolondernemingen boeken namelijk eveneens enorme winsten. Zij moeten dus ook hun steentje bijdragen, in de vorm van een crisisbijdrage.

Dit zijn stuk voor stuk tijdelijke en noodmaatregelen waar we nu aan werken, zoals we ook in gesprek zijn over prijsplafonds.

We dienen te blijven streven naar lagere gasprijzen.

We moeten zowel onze voorzieningszekerheid als ons mondiale concurrentievermogen waarborgen.

Daarom zullen we samen met de lidstaten een pakket maatregelen ontwikkelen dat rekening houdt met de specifieke aard van de betrekkingen met onze verschillende leveranciers. Daartoe behoren zowel onbetrouwbare leveranciers, zoals Rusland, als betrouwbare vrienden, zoals Noorwegen.

Ik heb met premier Støre afgesproken een taskforce op te zetten. Inmiddels zijn er teams aan het werk gegaan.

Maar er staat nog een belangrijk onderwerp op de agenda. Onze gasmarkt is ingrijpend veranderd: pijpleidinggas maakt meer en meer plaats voor vloeibaar aardgas.

De benchmark voor de gasmarkt (de TTF) is echter niet aangepast.

Daarom zal de Commissie ijveren voor een benchmark die representatiever is.

Tegelijkertijd beseffen we dat energiebedrijven met ernstige liquiditeitsproblemen op de termijnmarkt voor elektriciteit kampen, waardoor de werking van ons energiesysteem in gevaar komt.

We zullen proberen deze problemen samen met de markttoezichthouders te verlichten door de regels inzake zekerheidsstelling aan te passen en door maatregelen vast te stellen om de dagelijkse prijsvolatiliteit te beperken.

En we zullen in oktober het tijdelijke kader voor staatssteun aanpassen om overheidsgaranties mogelijk te maken, met behoud van een gelijk speelveld.

Dit zijn allemaal eerste stappen. Maar terwijl we deze onmiddellijke crisis het hoofd bieden, is het ook zaak om vooruit te kijken.

De huidige opzet voor de elektriciteitsmarkt, die gebaseerd is op de “merit order”, doet de consument geen recht meer.

De voordelen van goedkope energiebronnen moeten ook de consument ten goede komen.

We moeten er dus voor zorgen dat de prijsstelling van elektriciteit niet meer zo afhankelijk is van gas. Daarom zullen we de elektriciteitsmarkt grondig en breed hervormen.

Let wel, dit is een belangrijk punt. Een halve eeuw geleden, in de jaren zeventig, kreeg de wereld ook te maken met een fossielebrandstofcrisis.

Sommigen herinneren zich nog de autoloze zondagen, bedoeld om energie te besparen. *En toch zijn we op diezelfde weg voortgegaan.*

We hebben geen einde gemaakt aan onze afhankelijkheid van olie. Sterker nog, fossiele brandstoffen werden op grote schaal gesubsidieerd.

Dat was verkeerd, niet alleen voor het klimaat, maar ook voor onze openbare financiën en onze onafhankelijkheid. *En daar betalen we tot op de dag van vandaag de rekening voor.*

Slechts een paar visionaire geesten onderkenden dat niet de prijzen het echte probleem waren, maar de fossiele brandstoffen zelf.

Onze Deense vrienden hadden zo'n vooruitziende blik.

Toen de oliecrisis uitbrak, begon Denemarken zwaar te investeren in windenergie.

Zo legden de Denen de basis voor hun mondiale voortrekkersrol in de sector en schiepen zij tienduizenden nieuwe banen.

Die kant moeten we op!

Ik wil geen noodoplossing, maar een paradigmaverschuiving – een sprong naar de toekomst.

VOORTGAAN OP DE INGESLAGEN WEG EN DE TOEKOMST VOORBEREIDEN

Geachte leden van het Parlement,

Het goede nieuws is dat deze noodzakelijke transformatie op meerdere plaatsen reeds begonnen is:

in de Noordzee en de Oostzee, waar onze lidstaten massaal hebben geïnvesteerd in windmolens op zee;

in Sicilië, waar de grootste zonnepanelenfabriek van Europa weldra zonnepanelen van de nieuwste generatie in productie neemt;

en in noord-Duitsland, waar de regionale treinen voortaan op groene waterstof rijden.

Waterstof kan een gamechanger zijn voor Europa.

We moeten waterstof omvormen van een nichemarkt tot een massamarkt.

Met REPowerEU hebben we onze doelstelling verdubbeld: tegen 2030 willen we in de Europese Unie jaarlijks tien miljoen ton hernieuwbare waterstof produceren.

Daarvoor moeten we de markt voor waterstof stimuleren om de investeringskloof te dichten en vraag en aanbod in de toekomst op elkaar af te stemmen.

Daarom kan ik vandaag aankondigen dat wij een nieuwe Europese waterstofbank zullen oprichten.

Zij zal de aankoop van waterstof helpen garanderen, met name door gebruik te maken van de middelen van het Innovatiefonds.

Zij zal drie miljard euro kunnen investeren om de toekomstige markt voor waterstof te helpen opbouwen.

Zo wordt de economie van de toekomst gecreëerd.

Dat is onze Europese Green Deal.

De voorbije maanden hebben we allemaal kunnen vaststellen hoe belangrijk de Europese Green Deal wel is.

De zomer van 2022 zal in onze herinnering blijven. We hebben allemaal gezien hoe de rivieren opdroogden en de bossen vlam vatten als gevolg van de extreme hitte.

En dat is nog niet alles. Tot nu toe vormden de gletsjers van de Alpen een noodvoorraad voor rivieren als de Rijn of de Rhône.

Maar aangezien de Europese gletsjers sneller dan ooit smelten, zullen de droogteperiodes in de toekomst nog veel erger zijn.

We moeten onvermoeibaar blijven werken om ons aan te passen aan de klimaatverandering, en we moeten van de natuur onze belangrijkste bondgenoot maken.

Op de biodiversiteitsconferentie van de Verenigde Naties, die dit jaar in Montreal plaatsvindt, zal onze Unie dan ook pleiten voor een ambitieus wereldwijd akkoord voor de natuur.

We zullen dit ook doen tijdens de COP27 in Sharm el-Sheikh.

Ook op korte termijn moeten we echter beter uitgerust zijn om het hoofd te bieden aan de klimaatverandering.

Geen enkel land is alleen opgewassen tegen de vernietigende kracht van extreme weersomstandigheden.

Deze zomer hebben wij vanuit Griekenland, Zweden en Italië vliegtuigen naar Frankrijk en Duitsland gestuurd om bosbranden te bestrijden.

Maar aangezien deze verschijnselen zich steeds vaker voordoen en ook steeds heviger worden, heeft Europa meer capaciteit nodig.

Daarom kondig ik vandaag aan dat wij onze capaciteit voor de bestrijding van bosbranden in het komende jaar zullen verdubbelen.

De Europese Unie gaat haar vloot aanvullen met tien lichte amfibievliegtuigen en drie helikopters.

Dat is Europese solidariteit in actie.

Geachte leden van het Parlement,

Het voorbije jaar is gebleken hoeveel Europa kan bereiken als het verenigd is.

Na een ongekende pandemie bereikte onze economische output in recordtijd weer een niveau dat nog hoger lag dan voor de crisis.

We gingen van *geen vaccin* naar meer dan 4 miljard dosissen voor de Europeanen en de rest van de wereld.

En in recordtijd kwamen we met SURE, zodat mensen hun baan ook konden houden als hun bedrijf geen werk meer voor hen had.

**We bevonden ons in de diepste recessie sinds de Tweede Wereldoorlog.
Maar we zorgden ook voor het snelste herstel sinds de heropleving na de oorlog.**

Dat alles was mogelijk omdat we ons achter een gemeenschappelijk herstelplan schaalden.

NextGenerationEU heeft het vertrouwen in onze economie een boost gegeven.

En dit is nog maar het begin.

Tot dusver is 100 miljard euro uitgekeerd aan de lidstaten. Dit betekent dat 700 miljard euro nog naar onze economie moet vloeien.

NextGenerationEU garandeert een constante stroom investeringen om de werkgelegenheid en de groei op peil te houden, en ondersteunt zo onze economie.

Het belangrijkste is echter dat het voor vernieuwing zorgt, door financiering te verstrekken voor nieuwe windmolens en zonneparken, hogesnelheidstreinen en energiebesparende renovaties.

NextGenerationEU werd bijna twee jaar geleden in het leven geroepen, maar het is precies wat Europa vandaag nodig heeft.

Laten we daarom vasthouden aan dit plan.

Laten we ervoor zorgen dat dit geld daadwerkelijk wordt benut.

Geachte leden van het Parlement,

Voor de toekomst van onze kinderen moeten we zowel investeren in duurzaamheid als duurzaam investeren.

We moeten de transitie naar een digitale en klimaatneutrale economie financieren.

We moeten echter ook erkennen dat dit met hogere overheidsschulden gepaard zal gaan.

We hebben begrotingsregels nodig die strategische investeringen mogelijk maken en tegelijk de houdbaarheid van de begroting waarborgen.

Regels die passen bij de uitdagingen van dit decennium.

In oktober komen wij met nieuwe ideeën voor onze economische governance.

Maar laat mij al enkele uitgangspunten met u delen.

De lidstaten moeten meer flexibiliteit krijgen met betrekking tot hun schuldreductietrajecten.

Ze zullen echter ook beter moeten kunnen verantwoorden of de afgesproken resultaten worden bereikt.

Er is behoefte aan eenvoudiger regels die iedereen kan volgen.

Om ruimte te scheppen voor strategische investeringen en om de financiële markten het nodige vertrouwen te geven.

Laat ons eens te meer een gezamenlijke koers uitzetten.

Met meer vrijheid om te investeren. En meer toezicht op de vooruitgang.

Meer betrokkenheid van de lidstaten. En betere resultaten voor de burgers.

Laat ons de geest van Maastricht herontdekken – stabiliteit en groei zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Geachte leden van het Parlement,

Nu we aan het begin staan van deze transitie van onze economie, moeten wij vertrouwen op de blijvende waarden van onze sociale markteconomie.

De grootste kracht van Europa is in ons allen zelf te vinden. Zo simpel is het.

Onze sociale markteconomie spoort iedereen aan om uit te blinken, maar houdt ook rekening met onze kwetsbaarheid als mens.

Zij beloont prestaties en garandeert bescherming. Zij biedt kansen, maar stelt ook grenzen.

Meer dan ooit hebben wij daar nu behoefte aan.

Het is immers de kracht van onze sociale markteconomie die de groene en digitale transitie zal stimuleren.

Wij hebben een *gunstig ondernemingsklimaat nodig, een beroepsbevolking met de juiste vaardigheden en toegang tot de grondstoffen waaraan onze industrie behoefte heeft.*

Ons toekomstig concurrentievermogen hangt daarvan af.

Wij moeten de belemmeringen wegnemen die onze kleine ondernemingen nog steeds tegenhouden.

Zij zijn het die bij deze transformatie centraal moeten staan, want zij vormen de rode draad in Europa's lange en succesvolle industriële geschiedenis.

En zij zijn het ook die hun werknemers altijd op de eerste plaats hebben gezet - zelfs en vooral in tijden van crisis.

Maar met name zij worden getroffen door de inflatie en de onzekerheid.

Daarom zullen wij met een steunpakket voor het mkb komen.

Dit pakket zal een voorstel bevatten voor één enkele reeks belastingregels voor zakendoen in Europa - Bepfit genoemd.

Daardoor zal het gemakkelijker worden om in de Unie zaken te doen. Minder administratieve rompslomp betekent betere toegang tot de dynamiek van een continentale markt.

En we zullen de richtlijn betalingsachterstand herzien – want het is gewoon niet eerlijk dat één op de vier faillissementen het gevolg is van niet op tijd betaalde rekeningen.

Voor miljoenen familiebedrijven zal dit een reddingsboei in woelig water zijn.

Maar Europese bedrijven hebben ook te kampen met een tekort aan personeel.

Nog nooit waren er zo weinig mensen werkeloos.

En dat is fantastisch!

Maar ook waren er nog nooit zoveel vacatures.

Of het nu gaat om vrachtwagenchauffeurs, kelners en luchthavenmedewerkers,

of verpleegsters, ingenieurs en IT-technici,

iedereen kan worden ingezet, wat het opleidingsniveau ook is.

Wij moeten dan ook veel meer investeren in opleiding en bijscholing.

Daarom willen wij nauw samenwerken met bedrijven.

Zij weten immers het beste aan welke geschoolde krachten zij nu en in de toekomst behoefte hebben.

En we moeten die behoefte beter afstemmen op de carrière doelen en -wensen van de werkzoekenden zelf.

Bovendien willen we vakmensen van buiten ons continent aantrekken die de juiste vaardigheden hebben om bedrijven en de groei in Europa te helpen stimuleren.

Het bevorderen van de erkenning in Europa van hun kwalificaties is een eerste, belangrijke stap.

Want Europa moet aantrekkelijker worden voor degenen die wat in hun mars hebben en zich willen inzetten.

Daarom stel ik voor om 2023 tot het Europese Jaar van Vaardigheden uit te roepen.

Geachte leden van het Parlement,

Ik kom nu bij mijn derde punt met betrekking tot ons mkb en onze industrie.

Of het nu gaat om precies op het gebruik afgestemde chips op het gebied van virtuele realiteit of om geheugencellen voor zonnepanelen, het succes van onze transitie naar een duurzame en digitale economie hangt af van de toegang tot grondstoffen.

Lithium en zeldzame aardmetalen zullen binnen afzienbare tijd belangrijker zijn dan olie en gas.

Alleen al de hoeveelheid zeldzame aardmetalen die wij nodig hebben, zal tegen 2030 vervijfvoudigd zijn.

En dat is een goed teken!

Het laat immers zien hoe snel met onze Europese Green deal vorderingen worden gemaakt.

Het probleem is echter dat nu één enkel land bijna de hele markt beheerst.

Wij moeten vermijden dat we net zo afhankelijk worden als met olie en gas het geval is.

Hier is een rol weggelegd voor ons handelsbeleid.

Nieuwe partnerschappen helpen ons niet alleen om onze economie te versterken, maar ook om onze belangen en waarden wereldwijd te bevorderen.

Met gelijkgestemde partners kunnen wij ook buiten onze grenzen de inachtneming van arbeids- en milieunormen waarborgen.

Het is vooral van belang dat wij onze relaties met deze partners en met belangrijke groeiregio's hernieuwen.

Daarom zal ik de overeenkomsten met Chili, Mexico en Nieuw-Zeeland ter ratificatie voorleggen.

En wij zetten vaart achter de onderhandelingen met belangrijke partners als Australië en India.

Maar zorgen voor de leveringszekerheid is slechts een eerste stap.

De verwerking van deze metalen is net zo essentieel.

Op dit moment is China mondiaal de eerste speler op het gebied van verwerking. Bijna 90% van de beschikbare zeldzame aardmetalen en 60% van het beschikbare lithium wordt in China verwerkt.

We zullen langs de hele aanvoerketen strategische projecten vaststellen, van de fase van winning tot die van raffinage en van de fase van verwerking tot die van recyclage. En we zullen strategische reserves opbouwen wanneer de leveringszekerheid in gevaar is.

Daarom kondig ik vandaag Europese wetgeving inzake kritieke grondstoffen aan.

We kennen het succes van deze aanpak.

Vijf jaar geleden werd de Europese alliantie voor batterijen in het leven geroepen. En binnenkort zal twee derde van de batterijen die we nodig hebben, in Europa worden geproduceerd.

Verleden jaar heb ik de Europese chipverordening aangekondigd. En de komende maanden zal een begin worden gemaakt met de bouw van de eerste gigafabriek voor chips.

Dit succes moeten wij herhalen.

Daarom zullen wij onze financiële deelname aan belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang opvoeren.

En wat de toekomst betreft, zal ik mij sterk maken voor de oprichting van een nieuw Europees Soevereiniteitsfonds.

Laten wij ervoor zorgen dat de toekomst van de industrie “made in Europe” is.

OPKOMEN VOOR ONZE DEMOCRATIE

Geachte leden van het Parlement,

Als we vandaag naar de wereld om ons heen kijken, lijkt het vaak alsof zaken die ooit zo blijvend schenen, geleidelijk verdwijnen.

En in zekere zin heeft het overlijden van koningin Elizabeth II verleden week ons dat nog eens in herinnering gebracht.

Zij is een legende!

Zij was een constante factor tijdens de turbulente gebeurtenissen en omwentelingen van de voorbije 70 jaar.

Stoïcijns en standvastig in haar dienstbaarheid.

Maar vooral vond zij steeds de juiste woorden op het juiste moment.

Van de gesprekken die zij in 1940 voerde met oorlogsevacués tot haar historische toespraak tijdens de pandemie.

Zij richtte zich met haar woorden niet alleen tot het hart van haar natie, maar ook tot de ziel van de wereld.

En wanneer ik bedenk in welke situatie we ons vandaag bevinden, dan klinken de woorden die zij op het hoogtepunt van de pandemie uitspraak, nog na.

Ze zei: “We zullen slagen – en het succes zal van eenieder van ons zijn”.

Ze herinnerde er ons altijd aan dat onze toekomst is gebouwd op nieuwe ideeën en is gegrondvest op onze oudste waarden.

Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog streven wij ernaar de belofte van de democratie en de rechtsstaat in te lossen.

En de naties van de wereld hebben samen een internationaal systeem opgezet ter bevordering van vrede en veiligheid, gerechtigheid en economische vooruitgang.

Precies dat is vandaag het doelwit van de Russische raketten.

Wat we hebben gezien in de straten van Boetjsa, op de verschroeiide graanvelden, en nu aan de poorten van de grootste kerncentrale van Oekraïne – *is niet alleen een schending van internationale regels.*

Het is ook een opzettelijke poging om deze over boord te zetten.

Dit keerpunt in de wereldpolitiek vereist dat wij onze agenda voor buitenlands beleid opnieuw bezien.

Het is nu tijd om te investeren in de kracht van democratieën.

Dat werk beginnen we samen met de kerngroep van onze gelijkgezinde partners: onze vrienden in elke democratische natie ter wereld.

We bekijken de wereld door dezelfde bril. En we zouden onze collectieve kracht moeten mobiliseren om een betere wereld tot stand te brengen.

We zouden er moeten naar streven deze kern van democratieën uit te breiden. De meest directe weg om dat te doen, is onze banden te verstevigen en de democratieën op ons continent te versterken.

Dat begint bij de landen die reeds op weg zijn om lid te worden van onze Unie.

We moeten aan hun zijde staan tijdens elke stap van het proces.

Omdat de weg naar een sterke democratie en de weg naar onze Unie dezelfde is.

De bevolking van de Westelijke Balkan, Oekraïne, Moldavië en Georgië moet dus goed weten:

jullie maken deel uit van onze familie, jullie toekomst ligt in onze Unie en onze Unie is niet volledig zonder jullie!

We hebben ook vastgesteld dat het nodig is om samen te werken met de Europese landen – buiten het toetredingsproces om.

Daarom steun ik de oproep voor een Europese politieke gemeenschap – en we zullen onze ideeën aan de Europese Raad overbrengen.

Onze toekomst hangt echter ook af van onze capaciteit om samen te werken buiten de kern van onze democratische partners.

Landen in onze buurt en ver weg hebben er belang bij om met ons samen te werken op het gebied van de grote uitdagingen van deze eeuw, zoals klimaatverandering en digitalisering.

Dat is de belangrijkste gedachte achter Global Gateway, het investeringsplan dat ik hier een jaar geleden heb aangekondigd.

Het levert al tastbare resultaten op.

Samen met onze Afrikaanse partners bouwen we twee fabrieken in Rwanda en Senegal om mRNA-vaccins te produceren.

Die zullen in Afrika worden gemaakt, voor Afrika, met behulp van technologie van wereldklasse.

En we zijn deze aanpak nu in Latijns-Amerika aan het herhalen als onderdeel van een bredere strategie voor betrokkenheid.

Dit vereist investeringen op mondiale schaal.

We zullen daarom samenwerken met onze vrienden in de VS en met andere G7-partners om dat mogelijk te maken.

In deze geest zullen president Biden en ik een bijeenkomst van leiders organiseren om uitvoeringsprojecten te evalueren en aan te kondigen.

Geachte leden van het Parlement,

Dit alles maakt deel uit van onze werkzaamheden om onze democratieën te versterken.

We mogen echter niet uit het oog verliezen hoe buitenlandse autocraten onze eigen landen in het vizier nemen.

Buitenlandse instanties financieren instellingen die onze waarden ondermijnen.

Hun desinformatie verspreidt zich via het internet naar de gebouwen van onze universiteiten.

Eerder dit jaar heeft de [Vrije](#) Universiteit van Amsterdam een vermeend onafhankelijk onderzoekscentrum gesloten dat feitelijk gefinancierd werd door Chinese entiteiten. Dat centrum publiceerde zogenaamd onderzoek over mensenrechten, waarbij bewijsmateriaal over werkkampen voor Oeigoeren als “geruchten” terzijde werd geschoven.

Deze leugens vergiftigen onze democratieën.

Denk eens goed na: we hebben wetgeving ingevoerd om buitenlandse directe investeringen in onze bedrijven te screenen uit veiligheidsoverwegingen.

Als we dat voor onze economie doen, moeten we dan niet hetzelfde doen voor onze waarden?

We moeten ons beter beschermen tegen kwaadwillige inmenging.

Daarom zullen we een pakket “Verdediging van de democratie” presenteren.

Dat zal heimelijke buitenlandse invloed en schimmige financiering aan het licht brengen.

Van geen enkele autocratie zullen wij accepteren dat zij met haar Trojaanse paard onze democratieën van binnenuit aanvalt.

Ons continent kiest al meer dan 70 jaar het pad van de democratie. Maar de vruchten van onze lange reis zijn niet gegarandeerd.

Velen van ons hebben democratie te lang als vanzelfsprekend beschouwd. Vooral de mensen, zoals ik, die nooit hebben ervaren wat het is om onder de vuist van een autoritair regime te leven.

Het is voor ons allen nu duidelijk dat we moeten vechten voor onze democratieën. Elke dag opnieuw.

We moeten ze beschermen tegen zowel buitenlandse bedreigingen als aantastingen van binnenuit.

Het is de plicht en zeer nobele taak van mijn Commissie om de rechtsstaat te beschermen.

Ik wil u dan ook verzekeren: we zullen blijven aandringen op rechterlijke onafhankelijkheid.

En we zullen ook onze begroting beschermen via het conditionaliteitsmechanisme.

En vandaag wil ik de aandacht richten op corruptie, met al haar gezichten. Het gezicht van buitenlandse agenten die ons politieke systeem proberen te beïnvloeden. Het gezicht van schimmige bedrijven of stichtingen die overheidsgeld misbruiken.

Willen we geloofwaardig zijn wanneer we kandidaat-lidstaten vragen hun democratieën te versterken, dan moeten we ook de corruptie in eigen land uitroeien.

Daarom zal de Commissie in het komende jaar maatregelen voorstellen om ons wetgevingskader voor de bestrijding van corruptie bij te werken.

We zullen zorgen voor strengere normen voor delicten als onrechtmatige verrijking, ongeoorloofde beïnvloeding en machtsmisbruik, naast de meer klassieke delicten als omkoping.

En we zullen ook voorstellen corruptie op te nemen in onze sanctieregeling op het gebied van de mensenrechten, ons nieuw instrument ter bescherming van onze waarden in het buitenland.

Corruptie holt het vertrouwen in onze instellingen uit. We moeten daarom terugvechten met alle middelen die het recht biedt.

Geachte leden van het Parlement,

De oprichters van de Europese Unie beoogden slechts de eerste steen van deze democratie te leggen.

Zij gingen ervan uit dat toekomstige generaties hun werk zouden voltooien.

“Democratie is niet uit de mode geraakt, maar moet zichzelf wel opnieuw uitvinden om het leven van mensen te blijven verbeteren.”

Dit zijn de woorden van Europees boegbeeld David Sassoli, die wij vandaag hulde brengen.

David Sassoli was van mening dat Europa altijd nieuwe horizons moest verkennen.

In deze moeilijke tijden beginnen we te zien wat onze nieuwe horizon zou kunnen zijn.

Een dappere Unie.

Die dicht bij de bevolking staat in tijden van nood.

Die een standvastig antwoord biedt op historische uitdagingen en de dagelijkse bekommernissen van Europeanen. En die hen ondersteunt in moeilijke tijden.

Daarom was de Conferentie over de toekomst van Europa zo belangrijk.

Zij vormde een voorproefje van een ander soort betrokkenheid van de burgers, die verder gaat dan stemmen tijdens verkiezingen.

Nu we gehoord hebben wat burgers ons vertellen, moeten we ernaar handelen.

De burgerpanels, die centraal stonden in de Conferentie, zullen nu een vast onderdeel van ons democratisch leven worden.

In de intentieverklaring die ik vandaag aan voorzitter Metsola en premier Fiala heb gestuurd, schets ik een aantal voorstellen voor het komende jaar die voortvloeien uit de conclusies van de Conferentie.

Deze omvatten bijvoorbeeld een nieuw initiatief inzake mentale gezondheid.

We moeten beter voor elkaar zorgen. Voor mensen die zich bang en verloren voelen, kan passende, toegankelijke en betaalbare hulp een groot verschil maken.

Geachte leden van het Parlement,

Democratische instellingen moeten voortdurend het vertrouwen van de burger winnen en terugwinnen.

We moeten de nieuwe uitdagingen aangaan waarvoor de geschiedenis ons voortdurend stelt.

Zoals Europeanen deden toen miljoenen Oekraïners aanklopten.

Dit is Europa op zijn best.

Een Unie van vastberadenheid en solidariteit.

Vastberadenheid en het streven naar solidariteit ontbreken evenwel nog steeds in ons migratiedebat.

De opvang van Oekraïense vluchtelingen mag geen uitzondering zijn. Het kan een blauwdruk zijn voor de toekomst.

We hebben eerlijke en snelle procedures nodig, een systeem dat crisisbestendig is en snel kan worden ingezet, en een permanent en juridisch bindend mechanisme waarin solidariteit wordt gewaarborgd.

Tegelijkertijd moeten onze buitengrenzen doeltreffend worden gecontroleerd, met inachtneming van de grondrechten.

Ik wil een Europa dat migratie met waardigheid en respect beheert.

Ik wil een Europa waarin alle lidstaten verantwoordelijkheid nemen voor onze gezamenlijke uitdagingen.

En ik wil een Europa dat blijk geeft van solidariteit jegens alle lidstaten.

Er is vooruitgang geboekt met het pact, we hebben nu de routekaart. Nu komt het aan op de politieke wil.

Geachte leden van het Parlement,

Drie weken geleden ontmoette ik 1 500 jongeren uit heel Europa en de rest van de wereld, die samenkwamen in Taizé.

Ze hebben verschillende standpunten, ze komen uit verschillende landen, ze hebben verschillende achtergronden, ze spreken verschillende talen.

Toch is er iets wat hen verbindt.

Ze delen een reeks waarden en idealen.

Ze geloven in deze waarden.

Ze zijn allemaal gepassioneerd over iets wat groter is dan zichzelf.

Dit is een generatie van dromers, maar ook van doeners.

In mijn vorige toespraak over de Staat van de Unie zei ik dat ik graag zou zien dat Europa meer lijkt op deze jongeren.

We moeten hun aspiraties centraal stellen in alles wat we doen.

We moeten die een plaats geven in onze oprichtingsverdragen.

Elke maatregel die de Unie neemt, moet gebaseerd zijn op een eenvoudig beginsel.

We mogen de toekomst van onze kinderen niet in gevaar brengen.

We moeten een betere wereld nalaten aan de volgende generatie.

Daarom denk ik, geachte leden van het Parlement, dat we de solidariteit tussen de generaties in onze Verdragen moeten verankeren.

Het is tijd om de Europese gelofte te hernieuwen.

We moeten ook verbeteringen aanbrengen in de manier waarop we dingen doen en de manier waarop we besluiten nemen.

Sommigen zullen misschien zeggen dat dit niet het juiste moment is. Maar als we ons serieus willen voorbereiden op de wereld van morgen, moeten we kunnen reageren op de dingen die voor de burger het belangrijkste zijn.

En als we echt meer eenheid willen, moeten we ook serieus werk maken van hervormingen.

En dus denk ik dat de tijd rijp is voor een Europese Conventie, zoals dit Parlement al heeft gevraagd.

CONCLUSIE

Geachte leden van het Parlement,

Als de nood het hoogst is, is de redding nabij, zegt men.

Dat gold zeker voor de vrouwen en kinderen die op de vlucht moesten slaan voor de Russische bommen.

Ze verlieten een land in oorlog, ze waren verdrietig over wat ze achterlieten, en bang voor wat hun te wachten stond.

Maar ze werden ontvangen met open armen. Door veel burgers, zoals Magdalena en Agnieszka. Twee onbaatzuchtige jonge vrouwen uit Polen.

Zodra ze hoorden over treinen vol vluchtelingen, haastten ze zich naar het Centraal Station van Warschau.

Ze begonnen de boel te organiseren.

Ze zetten een tent neer om zoveel mogelijk mensen te kunnen helpen.

Ze riepen supermarkten op om voedsel te doneren en vroegen lokale overheden om bussen naar opvangcentra te regelen.

In enkele dagen verzamelden ze 3 000 vrijwilligers, die 24 uur per dag, 7 dagen per week opvang boden aan vluchtelingen.

Geachte leden van het Parlement,

Magdalena en Agnieszka zijn hier vandaag bij ons.

Laten we applaudisseren voor hen, en voor elke Europeaan die zijn hart en huis heeft open gesteld.

Hun verhaal gaat over alles waar onze Unie voor staat en naar streeft.

Het gaat over warmte, karakter en solidariteit.

Zij lieten zien wat Europeanen kunnen bereiken wanneer we ons inzetten voor een gemeenschappelijke missie.

Dát is de geest van Europa.

Een Unie die samen sterk staat.

Een Unie die samen zegeviert.

Leve Europa!